

Rapport in het kort

Samenvatting

In de Statenvergaderingen van 19 juni 2015 en 11 augustus 2015 is bij de behandeling van het onderwerp ‘Deliberashon ku Minister di Hustisia enkuanto prosedura uzá pa atkerí kámaranan di seguridat’ een motie aangenomen door de Staten om een onderzoek te doen instellen naar onder andere de afwijkingen ten aanzien van het subsidiebeleid.

Op basis van deze motie van de Staten heeft de Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna: de Rekenkamer) onderzocht of alle in de periode 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2015 verleende subsidies aan de geldende wet- en regelgeving voldoen en of deze binnen het (subsidie)beleid van de overheid passen.

Voor dit onderzoek zijn wij uitgegaan van uitsluitend de informatie die tijdens het onderzoek beschikbaar was bij de ministeries. Immers, de ministeries dienen uitgaande van hun rol als functionele dienst te beschikken over alle informatie en documenten betrekking hebbende op de subsidietoekenning.

Conclusies

De Rekenkamer concludeert op basis van het onderzoek dat:

1. de ministeries geen deugdelijke dossiers bijhouden met alle relevante documenten waaronder de documenten die aan de subsidieaanvraag moeten worden toegevoegd. Hierdoor kon de Rekenkamer geen beeld vormen over de volledigheid van de ingediende subsidieaanvragen. Het feit dat de documenten niet zijn aangetroffen in de dossiers betekent niet per definitie dat deze niet door de instellingen zijn ingediend, maar dat het ministerie niet over deze documenten beschikt;
2. niet alle in de onderzoeksperiode verleende subsidies rechtmatig zijn verleend omdat zij niet aan alle bepalingen van de subsidieverordening voldoen. Een totaal van 65%, zijnde 361 subsidies, is onrechtmatig verstrekt. Het totaal onrechtmatig verstrekte

subsidies bedraagt NAf 475.3 miljoen. De onrechtmatigheid heeft te maken met de volgende afwijkingen:

- a. 142 ontbrekende subsidieaanvragen en 111 niet tijdig ingediende aanvragen;
 - b. één subsidie die niet begroot was;
 - c. de toekenning van 273 subsidies zijn niet gedekt met een Ministeriële Beschikking (hierna: MB).
3. 31 subsidies ten bedrage van NAf 14.042.809 betrekking hebbende op de jaren 2010 tot en met 2013 zijn zonder toereikende begroting door de ministers verstrekt en zijn achteraf door de Staten middels de vaststelling van de betreffende jaarrekeningen goedgekeurd;
 4. bij 366 subsidies (60%) de instellingen in strijd zijn met de subsidieverordening omdat zij geen verantwoording in de vorm van een activiteitenverslag en een jaarrekening/financieel verslag hebben afgelegd. Het aantal ontbrekende activiteitenverslagen bedraagt 344 en ontbrekende jaarrekeningen of financiële verslagen 203.
 5. de 203 ontbrekende verantwoordingen betrekking hebben op:
 - a. 81 instellingen met een subsidie hoger dan NAf 300.000 waarvoor ook een controleverklaring is vereist bij de jaarrekening;
 - b. 51 subsidies lager of gelijk zijn aan NAf 300.000;
 - c. 71 financiële verslagen voor incidentele subsidie.
 6. van 575 subsidies het subsidiebedrag niet definitief is vastgesteld door de ministers. Dit is in strijd met de bepalingen van de subsidieverordening;
 7. de Raad van Ministers middels het genomen besluit om subsidie uit te betalen aan de instellingen zonder dat zij de voorgeschreven verantwoordingsdocumenten hebben ingediend, heeft toegelaten dat zowel de instellingen als de ministeries op structurele basis afwijken van de subsidieverordening;
 8. de overheid tot nu toe geen subsidiebeleid heeft geformuleerd. De subsidies verleend door de ministeries van JUS, EO, OWCS, SOAW en GMN zijn in het algemeen op basis van de beleidsvoornemens opgenomen in het regeerakkoord/–programma welke doorvertaald zijn in het programma van eisen (PvE). In tegenstelling hierop zijn door de ministeries van AZ, BPD, VVRP en FIN subsidies verleend zonder dat hiervoor een beleidskader is ontwikkeld;

9. zowel de ministeries als de desbetreffende minister niet voldoen aan de rapportageplicht voorgeschreven in de subsidieverordening inzake de resultaten en doeltreffendheid van de verleende subsidie.

Aanbevelingen

De Rekenkamer beveelt de Staten aan om de regering erop te wijzen dat zowel de Raad van Ministers als de ministeries niet mogen afwijken van de subsidieverordening. Tevens beveelt de Rekenkamer de Staten aan om de regering erop te wijzen dat zij zorg moet dragen voor het zo snel mogelijk doen opstellen van een subsidiebeleid waarin een duidelijke band is gelegd tussen de beleidsdoelstellingen, de uitgangspunten en de doelstellingen die gerealiseerd dienen te worden via subsidieverlening.

Daarnaast doet de Rekenkamer aan de Staten de volgende aanbevelingen:

1. Het eisen van de regering dat iedere minister zorgdraagt dat de ministeries:
 - a. erop toezien dat de instellingen tijdig een volledige subsidieaanvraag indienen;
 - b. duidelijke afspraken maken met de instellingen die subsidie ontvangen over hun verantwoordingsplicht en de gevolgen bij het niet voldoen aan de gestelde eisen. Het inventariseren van de oorzaken voor het niet (tijdig) indienen van de verantwoordingsstukken en vervolgens naar een structurele oplossing zoeken;
 - c. alle tot nu toe verleende subsidies alsnog formaliseren door de desbetreffende minister en deze vaststellen middels de voorgeschreven MB;
 - d. vóór de definitieve inwerkingtreding van het nieuwe subsidielandsbesluit bepalen welke ambtenaren belast zullen worden met het toezicht op de naleving van de bepaling in het besluit en deze formeel door de ministers laten vaststellen.
2. De regering erop te wijzen dat:
 - a. de gelden die verstrekt worden voor het financieren van exploitatietekorten, niet onder de kapstok van de subsidieverordening mogen worden gebracht daar deze niet onder de definitie van subsidie zoals opgenomen in de verordening vallen;

- b. de subsidies lopen via het ministerie dat verantwoordelijk is voor het formuleren van het beleid over het betreffende aandachtsgebied en dat het ministerie over de begrotingsmiddelen beschikt;
- c. het traject van herstructurering van de Stichting Wegenfonds Curaçao zo snel mogelijk dient te worden afgerond opdat besloten wordt welke richting definitief wordt ingegaan met deze stichting;
- d. De regering de Staten periodiek op de hoogte moet houden over de doeltreffendheid van de verleende subsidies per beleidsterrein.

Dit rapport is in het kader van hoor en wederhoor aan zowel de secretaris generaal (hierna: SG) van de ministeries als aan de ministers voor commentaar aangeboden. Wij hebben een reactie ontvangen van de SG van EO en van de ministers van AZ, Justitie en OWCS. De ontvangen reacties zijn voor zover relevant verwerkt. In hun reactie hebben de minister van Justitie en de SG van EO bepaalde acties opgenomen die zij naar aanleiding van dit rapport willen ondernemen.